

Säteilyturvakeskuksen kannanotto ehdotettuun ydinenergialakiin

Johtaja Jussi Heinonen

Juristi Outi Slant

Talousvaliokunta 8.4.2026

STUK kannattaa ehdotettua ydinenergialakia ja liitelakeja

- Ydinenergi laki ja säteilylaki ovat keskeiset STUKin toimintaa ohjaavat lait – suuri merkitys toimialaan ja STUKin päivittäiseen valvontatoimintaan
  - STUK on tukenut ministeriöitä lakiehdotuksen valmistelussa
- STUKin kannalta ydinenergielain uudistuksessa on tärkeää
  - ydin- ja säteilyturvallisuuksen säilyttäminen
  - toiminnanharjoittajan vastuun korostuminen
  - riskitietoisuus ja tavoitelähtöisyys
  - uusien teknologioiden ja liiketoimintamallien mahdollistaminen
- Säteilylain muutoksilla selkeytettäisiin hallinnollisia menettelyjä ja kohdistettaisiin vaatimuksia riskitietoisesti

Ehdotettu ydinenergialaki vastaa muutostarpeisiin

- Turvallisuustaso säilyy korkeana, vaikka sääntely muuttuu tavoitteellisemmaksi ja joustavammaksi.
- Ehdotus sujuvoittaa lupajärjestelmää ja mahdollistaa uudet käyttökohteet ja teknologiat turvallisuustasosta tinkimättä.
  - Modulaarinen lupajärjestelmä tukee oikea-aikaista asioiden käsittelyä ja vähentää hankeriskiä.
  - Lakiehdotuksessa ja STUKin määräyksissä liikkumavaraa erilaisten ydinlaitosten huomiointiin.
  - Standardilaitoksiin ja sarjavalmisteisiin laitteisiin liittyviä parannuksia.
- Ehdotus mahdollistaa valvonnan kohdentamisen riskiin ja toiminnanharjoittajan suoritukseen perustuen.

Pienydinvoimalaitosten koot vaihtelevat

50 MWt

(ehdotettu raja TEM
periaatepäätöksenteon
rajaksi)

n. 15 kpl

Enimmäkseen muuta
kuin
kevytvesiteknologiaa.

FiR1
tutkimusreaktorin
teho oli 250 kWt

300 MWt

LDR-50 4x50 MWt
CAL-90 3x30 MWt
Xe-100 200 MWt

500 MWt

Smart 365 MWt
KP-FHR 320 MWt
BWRX-300 870 MWt
AP-300 990 MWt
Holtec SMR-300 n. 900 MWt
i-SMR 540 MWt

1000 MWt

Nuward 2x540 MWt
Rolls-Royce 1358 MWt
NuScale 4/6/12 x 250 MWt

Loviisan yksi
reaktori
1500 MWt

Kuvassa sinisellä
keskusteluissa useimmiten
esiin nousevat konseptit
(poislukien venäläiset ja
kiinalaiset)

STUKin rooli ja muutokset

- STUKin itsenäinen turvallisuusviranomaisen asema näkyy ehdotetussa laissa selkeämmin
  - Päällekkäisyyttä Valtioneuvoston ja TEMin kanssa poistettaisiin luvituksessa
  - STUKin tehtävistä säädettäisiin nykyistä selkeämmin
- STUKille ehdotettu lupaviranomaisrooli on linjassa laitosten ja toimintojen riskimerkityksen kanssa
- STUK voi edelleen antaa teknisluonteisia määräyksiä – valtuudet esitetty ehdotetussa laissa nykyistä tarkemmin
- Kunnan rakennusvalvontaviranomaisen roolin tulee säilyä selkeänä – rakentamislain soveltamisalan rajaus ei saa tehdä viranomaisvastuita epäselviksi

STUK laki:

Säteilyturvakeskus on sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalalla toimiva valtion hallintoviranomainen, joka edistää ja valvoo säteilyturvallisuutta ja ydinenergian käytön turvallisuutta.

Rakentamislaki 100 §: kunnan

rakennusvalvontaviranomaisen tehtävänä on yleisen edun kannalta valvoa tässä laissa tarkoitettua rakennustoimintaa sekä osaltaan huolehtia, että rakentamisessa noudatetaan, mitä tässä laissa tai sen nojalla säädetään tai määrätään.

Kansallisen osaamisen ylläpitoon ja kehittämiseen panostettava

- Ydinalan kansallinen osaamistarve on kasvussa uusien teknologioiden käyttöönoton ja nykyisten laitosten pitkän käyttöiän myötä.
- Ydinlaitosten turvallinen käyttö ja valvonta edellyttävät vahvaa, monialaista asiantuntemusta.
- STUK nostaa esille seuraavat näkökohdat:
  - Ehdotetussa ydinenergialaissa ydinturvallisuuden tutkimusrahoitusta on leikattu ja kohdennettu aiempaa rajatummin.
  - Uusien ydinteknologioiden TKI-työlle ei ole selkeää rahoitusmekanismia.
  - STUK on esittänyt TEMille kansallisen osaamisstrategian valmistelua.
- **Ilman riittävää kansallista tutkimus- ja osaamispohjaa lainsäädännön mahdollistamia uusia teknologioita ja sovelluksia ei voida ottaa käyttöön turvallisesti, tehokkaasti ja hallitusti.**

